

Fons de Solidaritat de la UAB

Resolució de la Convocatòria XXXV

23 de maig de 2018

Bellaterra Campus UAB (Cerdanyola del Vallès)

Projectes de cooperació universitària per al desenvolupament adreçats a països del Sud (línia 1)

REPÚBLICA DE MAURICI

Escriure mite i memòria: la lluita dels xagossians contra la injustícia cultural

- Dept. / Centre: Dept. de Filologia Anglesa i Germanística.
- Responsable: Felicity Hand Cranhan.
- Contrapart: Grup de Recerca en Estudis Indis Occidentals en Humanitats, REGIOSH, Universitat de Maurici.
- Localització: The Chagos Refugees Group Community Center – Port Louis, Maurici.
- Import concedit: 6.000€
- Descripció: Aquest projecte proposa treballar amb la comunitat xagossiana de Maurici, que són persones que van estar desplaçades de la seva pàtria per raons imperialistes a finals de la dècada del 1960. Organitzem un taller de literatura creativa en el qual proporcionarem les eines per a que les persones que van ser desplaçades i els seus descendents puguin escriure les experiències i les aspiracions de la seva comunitat que sovint s'ha trobat relegada a un estatus marginal dins de la societat mauriciana. Amb aquest projecte, volem complementar la feina feta per l'Associació de Refugiats mitjançant l'escriptura creativa. Per una banda, l'escriptura creativa com a teràpia els permet reafirmar-se en la seva identitat com a xagossians i, per l'altra, donarà visibilitat al poble xagossià, sovint abocat a l'oblit i la indiferència pel que fa el món occidental. Malgrat que la República de Maurici no es troba ubicat dins dels països més pobres del món, la comunitat xagossiana sí que s'hi hauria d'incloure. Ens trobem davant d'una comunitat clarament desprotegida per la nació a la qual oficialment pertany.

GÀMBIA

Empoderamiento y capacitación de estudiantes y profesionales de la salud para la prevención de la MGF y la atención de sus consecuencias en Gambia

- Dept. / Centre: Dept. d'Antropologia Social i Cultural.
- Responsable: Adriana Kaplan Marcusán.
- Contrapart: Universidad de Gambia, Escuela de Enfermería y Comadroneria de Banjul.
- Localització: Regiones de Greater Banjul y West Coast Region.
- Import concedit: 11.696,21€□
- Descripció: El proyecto “Empoderamiento y capacitación de estudiantes y profesionales de la salud para la prevención de la MGF y la atención de sus consecuencias en Gambia” combina acciones formativas, de sensibilización, capacitación y empoderamiento en prevención de la MGF y la atención de sus complicaciones para la salud a perfiles clave: Estudiantes/as de ciencias de la salud, futuros profesionales del país, y profesionales de ciencias de la salud, a su vez profesorado de las escuelas de ciencias de la salud adscritas a la Universidad de Gambia. El proyecto se inserta dentro de las acciones del Observatorio Transnacional de Investigación Aplicada a Nuevas Estrategias para la Prevención de la Mutilación Genital Femenina. A través de la investigación aplicada en materia de MGF, se transfiere el conocimiento en cascada a agentes clave, en el caso que nos ocupa, a estudiantes, profesorado y profesionales de la salud, para que estos, a su vez, transfieran el conocimiento a las comunidades, mujeres, hombres, jóvenes y niñas para caminar hacia el abandono de la práctica y contribuir a la mejora de sus condiciones de salud.

PERÚ

Els significats atribuïts a la teràpia antiretroviral per les persones que viuen amb VIH ateses a l'Hospital Regional de Lambayeque (Chiclayo, Perú). Comprendre la realitat local per a millorar l'adherència terapèutica

- Dept. / Centre: Dept. d'Infermeria, Grup recerca SEMIPH.
- Responsable: Juan Manuel Leyva Moral.
- Contrapart: Hospital Regional de Lambayeque.
- Localització: Chiclayo.
- Import concedit: 6.440€
- Descripció: El present projecte vol explicar les construccions socials i culturals que intervenen en l'autogestió de l'adherència al tractament antiretroviral en les persones que viuen amb VIH ateses a l'Hospital Regional de Lambayeque, Chiclayo (Perú). Es convidarà a participar de forma voluntària a aquelles persones infectades pel VIH, en tractament antiretroviral, que parlin castellà i no presentin problemes greus de salut. Es realitzaran entrevistes semi-estructurades per a explorar temes com ara el significat atribuït al tractament antiretroviral, pors, presa de decisions, resolució de conflictes, adaptació, relació amb el sistema sanitari, raons per prendre o no prendre TAR i efectes secundaris. Les dades obtingudes s'analitzaran mitjançant el mètode de les comparacions constants amb ajuda de suport informàtic. El projecte permetrà comprendre la realitat local en veu de les persones afectades, identificant possibles àrees per intervenir a curt termini per tal de millorar l'adherència al tractament antiretroviral. Aquesta millora en l'adherència comportarà millor estat de salut i control de les noves infeccions.

BRASIL

Coastal marine habitats and food supply: transdisciplinary approach to understand how climate and local changes would affect artisanal fisheries in the NE coast of Brazil (Cearà state)

- Dept. / Centre: Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA - UAB), Grup MERS.
- Responsable: Sergio Rossi.
- Contrapart: Universitat Feral de Cearà.
- Localització: State of Cearà (NE coast of Brasil); Mucuripe, Prainha do Canto Verde and Prangi river (near Fortaleza).
- Import concedit: 1.787,10€
- Descripció: Oceans are food providers in different ways. In coastal areas, a large part of the fisheries come from small-medium artisanal fisheries that in many places are almost neglected in the overall governmental equation of employment, economic incomes and social benefits. The main objective of this project is showing to the NE Brazil coast fishermen (Cearà State) how the habitat degradation and the coastal productivity changes could transform their lives and social structure. In areas where the artisanal fisheries are part of the social and cultural heritage, this approach has never been considered. The capacity to be part of the fisheries plans and decisions (democratization) and to understand how they will be affected by future changes in their main monetary incomes (food sovereignty) need a new approach in which natural and social sciences meet giving practical tools to make future plans. This is for real, because it could be that, in a near future, the most vulnerable coastal populations migrate due to the lack of stable economic incomes due to the artisanal fisheries based economy, or that their lives change completely due to the lack of a perdurable social framework as they are used to have.

XILE

Apoderament dels immigrants haitians a Xile a través de la interpretació als serveis públics i la mediació lingüística. Programa pilot de formació i conscienciació.

- Dept. / Centre: Dept. de Traducció i Interpretació i Estudis de l'Àsia Oriental.
- Responsable: Marta Arumí Ribas.
- Contrapart: Universitat Alberto Hurado.
- Localització: Santiago de Xile.
- Import concedit: 9.295€□
- Descripció: Aquest projecte té com a finalitat la integració i l'apoderament dels immigrants haitians a Xile, a través del desenvolupament professional de la mediació lingüística i cultural. La llengua dels haitians és el crioll, per la qual cosa la barrera lingüística i cultural és una de les principals traves amb què es troben els haitians quan arriben massivament a Xile. A banda de la descripció de com s'està aconseguint la comunicació amb la població haitiana immigrant, la proposta contempla el disseny i implementació de formació en mediació lingüística i cultural així com la redacció de recomanacions. El projecte pretén conscienciar les institucions públiques xilenes dels problemes que poden derivar d'una comunicació deficient amb els immigrants. A més a més, es pretén traslladar l'experiència del grup MIRAS sobre recerca i formació en interpretació als serveis públics, per al desenvolupament futur d'un pla de formació intern de mediadors lingüístics i culturals.

SUD-ÀFRICA

Exploring the Environmental Justice Atlas as a tool for water activists and environmental educators in South Africa

- Dept. / Centre: Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA - UAB).
- Responsable: Mariana Walter.
- Contrapart: Universitat de Rodes, Centre d'Investigació sobre Aprenentatge Ambiental (ELRC).
- Localització: Sud-àfrica.
- Import concedit: 9.681,75€□
- Descripció: This collaborative project aims to establish a new research and action community that explores pedagogical and curriculum innovation for activists in the Southern African region of the Environmental Justice Atlas' scope. The atlas has the potential to support policy transformation, solidarity building, and of course transformative and transgressive learning. Through a series of workshops the existing cases in the EJAtlas will be used as catalytic material for curriculum innovation in schools, higher education and in civil society through the Southern African Fundisa for Change Programme; and secondly the transgressive learning potential of developing a case for the EJAtlas or for other means will be explored. A focus on opportunities for capacity building, transformative and transgressive social learning and deep reflexivity within a particular social movement is prioritised. An online platform with pedagogical uses of the EJAtlas will be developed as a final result.

UGANDA

Comerç il·legal de carn d'animals salvatges i el seu impacte sobre la conservació de la biodiversitat i la transmissió de malalties a Uganda

- Dept. / Centre: Dept. de Medicina i Cirurgia Animal.
- Responsable: Ignasi Marco Sánchez.
- Contrapart: Universitat de Makerere.
- Localització: Parcs Nacionals de Mgahinga, Queen Elisabeth, Murchison Falls, Lake Mburo i Kidepo Valley.
- Import concedit: 9.548,50€□
- Descripció: La caça d'animals salvatges pel comerç il·legal de carn amenaça la biodiversitat i augmenta el risc de transmissió de malalties zoonòtiques. A Uganda hi ha informació limitada sobre les espècies objecte de la caça furtiva, els patrons de contacte amb les comunitats que practiquen la caça i amb els punts de venda d'aquesta carn.

L'objectiu principal d'aquest projecte és investigar les espècies d'animals salvatges que són caçades i són posades a la venda il·legalment, amb el risc potencial de transmissió de malalties. Per això, es seleccionaran diversos punts de mostreig al voltant de zones protegides (Parcs Nacionals) i s'obtidrà mostres de carn de diferents establiments i carreteres on es proporciona aquest tipus de menjar als viatgers que hi passen. Mitjançant l'estudi de l'ADN es determinarà l'espècie animal a la que pertany una mostra de carn. A més, es realitzarà un estudi serològic de les malalties de la fauna salvatge a partir del banc de mostres de sèrum de la Uganda Wildlife Authority (UWA) per identificar els riscos d'exposició de la població a diversos agents infecciosos.

NICARAGUA

Estudi de les manifestacions del canvi global sobre un paisatge sentinella del Tròpic Sec a la regió d'Estelí (Nicaragua)

- Dept. / Centre: Dept. de Geologia, Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA - UAB).
- Responsable: Martí Boada i Juncà.
- Contrapart: Universidad Nacional Autónoma de Nicaragua (UNAN-Managua)
- Localització: Estelí.
- Import concedit: 3.583,30€
- Descripció: Aquest projecte es planteja en el marc de l'enfortiment de les relacions institucionals entre l'ICTA-UAB i la UNAN-FAREM Estelí per tal de col·laborar en la recerca i en l'intercanvi d'estudiants de grau i de màster. L'objectiu principal del projecte és estudiar els efectes del canvi global sobre boscos sentinelles ubicats en dues àrees protegides de la regió norcentral de Nicaragua, al Tròpic Sec. Es realitzarà un disseny experimental per al seguiment d'indicadors de canvi global en els boscos sentinella de l'àrea d'estudi, permetent quantificar els paràmetres de senescència, reclutament i els patrons de dominància de les espècies arbòries per tal d'avaluar els efectes del canvi global i el canvi climàtic. Aquest anàlisi es complementarà amb l'estudi del canvi d'usos del sòl a l'àrea d'estudi i la seva relació amb canvis en la distribució de les espècies arbòries. Transversalment es treballarà la transferència de metodologies i coneixement als investigadors i estudiants d'enginyeria ambiental, així com en activitats de difusió a la població local. El plantejament de la recerca està enfocat a integrar el coneixement de la població local en l'anàlisi que es realitzi.

Projecte acceptat i no executat per motius d'inestabilitat política al país d'implementació

Activitats d'educació per al desenvolupament adreçades a la comunitat universitària (línia 2)

La comunicació com a eina per a la cohesió social contra el racisme i la intolerància

- Dept. / Centre: Dept. de Periodisme i Ciències de la Comunicació
- Responsable: Teresa Velázquez García-Talavera
- Localització: Facultat de Comunicació, Campus UAB
- Import concedit: 8.000,00€
- Descripció: En un context de crisi migratòria i radicalisme social i polític, i en motiu de la proclamació per part de Nacions Unides de l'any 2019 com a Any Internacional de la Moderació per a la promoció del diàleg, la tolerància, la comprensió i la cooperació, creiem necessari sensibilitzar a la comunitat universitària (de la UAB i d'altres univeristats) sobre el rol i la responsabilitat dels mitjans de comunicació en el respecte i el compliment dels drets humans (DDHH), en l'acceptació i representació de la diversitat social i cultural, i en la lluita contra els discursos que fomenten l'odi. Amb aquest objectiu es planteja la realització d'una exposició fotogràfica a la UAB sobre migració i DDHH, una jornada sobre comunicació pel canvi social i tres tallers teórico-pràctics on els estudiants aprofundiran en els DDHH, els Objectius de Desenvolupament Sostenibles (ODS) i el respecte a l'altre i a la diversitat. Els tallers formaran part de la programació reglada del Grau de Periodisme i, sota inscripció, també, hi podran participar altres estudiants de màster i postgrau així com altres persones de la comunitat universitària.

Generació d'un procés interdisciplinari de reflexió, docència i debat sobre Sobirania Alimentària al Campus de la UAB

- Dept. / Centre: Dept. de Ciència Animal i dels Aliments ARAG, Dept.t de Sociologia - IGOP
- Responsable: Maria José Milán Sendra i Josep Espluga Trenc
- Localització: Campus UAB
- Import concedit: 10.635€
- Descripció: El projecte té com a finalitat introduir els debats i continguts de la Sobirania Alimentària (SbA) en els estudis de la UAB, continuant amb la tasca iniciada ja fa anys per l'ARAG de sensibilització i transversalització d'aquest paradigma entre els col·lectius de la nostra universitat: professorat, alumnat i PAS. El projecte pretén actuar en un doble vessant:
En primer lloc, generar metodologies didàctiques específiques per a fer classes concretes sobre SbA en assignatures de diferents graus de la UAB, a partir dels materials de la biblioteca digital confeccionada amb un projecte anterior.
En segon lloc, posar en pràctica el pack didàctic 'Alimentar Barcelona' (també resultat d'un projecte anterior) de manera coordinada entre diferents assignatures de diferents graus del Campus, amb la finalitat de compartir reflexions i generar debat entre alumnat i professorat de la UAB, així com de generar un espai interdisciplinari (una Jornada) on aquests intercanvis es puguin dur a terme i tinguin visibilitat entre tota la comunitat universitària.